

Izhaja

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K 4—
» Nemčijo . . . » 5—
» ostalo inozemstvo . » 6—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej. Posamezna številka velja 10 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zahvale in izjave po 20 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravištvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravništvu lista „Mir“ v Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26. Poštneprilnični račun št. 96.232.

Glasilu koroških Slovencev

Leto XXXVI.

Celovec, 31. avgusta 1917.

Št. 35.

Ob dvanajsti uri.

„Slov. Narod“ je objavil poučne članke o političnem položaju Slovencev v posameznih kronovinah. Koroške razmere je popolnoma resnično opisal tako-le:

Koroška. Ta nesrečna dežela nam kaže, kako bo povsod, če se ne oddelimo od Nemcev, če ostanemo pod starim sistemom. Od trenutka, ko se je začelo tako nadebudo gibanje v Korotanu, je vstala dunajska vlada, da nas pobije k tlom. Tudi Celovec je bil krog leta 1860. še slovenski in glasom uradne statistike smo imeli leta 1865. čisto slovenske šole v Vetrinju (96 slovenskih otrok: 1 nemški!), v Porečah (66 : 7), v Kostanjah (49 : 7), Sv. Tomaž-Cilberg (107 : 0), Sv. Mihael nad Celovcem (77 : 0), Borovlje (112 : 0), Velikovec (161 : 68), Grebinj (144 : 12), Lipicbah (64 : 0), Sv. Martin Djekše (70 : 0). V šolskih okrajih Velikovec, Zgornji in Spodnji Rož so bile tedaj vse šole čisto slovenske, v okrajih Pliberk 2 slovenski in 2 mešani, Doberlvas 8 slovenskih in 1 mešana, nobene nemške. Ironija usode je, da se je začela nasilna doba isti trenutek, ko so nastopili vlado čl. 19 in šolski zakoni, po kojih naj se za najmanj 40 otrok osnuje v okolisu 5 km narodna šola!

Proti nam se je vrgla vlada z vsem aparatom, na strani Nemcev je stalo in stoji še danes uradništvu. Vsi uradi brez izjeme so skoz in skoz nemški. Naš jezik je izgnan iz javnega življenja. Naša deca mora v tujo šolo, kjer pozablja materni jezik.

Vlada se je predvsem potrudila, da odreže koroške Slovence od ostalih Jugoslovanov. Duševno mejo je zgradila s tem, da je naučila našo deca le nemškega črkopisa, ne pa latinice, da ne more Korošec čitati naših knjig in listov. Domači inteligenčni naraščaj je redek — od kod naj pride, če ni šol? — mnogo se ga potujči. Od zunaj pa ne pusti vlada noter slovenske inteligence. Strašen je terorizem proti našemu jeziku, da bi oplašili preprostega človeka. Vse podpore in službe so odprte le Nemcu ali renegatu, po železnicah, na pošti, sploh, kjer imata vlada in deželna uprava kaj vpliva, je vse le za Nemca. Slovenca, ki je zahteval vožnji list v materinem jeziku na celovškem kolodvoru, so zaprli. Ali je potem čuda, da se ljudstvo boji priznati, da je zaničevanega „windisch“-rodu? Celu duhovščine nam manjka. In kar je je, proti njej je cesarjev namestnik

baron Fries-Skene (sedaj v Trstu) naperil začetkom vojne strašno gonjo potom žandarjev in vojaških sodnij, češ, da je vseeno, če so tudi nedolžni, samo da jih ljudstvo „spozna“. Leta 1880. se je vpisalo po občevalnem jeziku 101.252 Slovencev, leta 1890. 101.030, leta 1900. 90.495, leta 1910. le še 82.212. V istem času se je k nemškemu jeziku vpisalo 241.585, 254.632, 269.960, 304.287 koroških prebivalcev! Dokazano je, da slovenske matere pridnejše rodijo nego Nemke, a one rodijo janičarje! Te številke seveda ne kažejo resnice, a to kažejo, koliko imajo Nemci in vlada naših ljudi politično v krempljih. Ceni se, da so nam leta 1910. siloma vzeli nad 40.000 duš, ki so le na zunaj „nemške“, a Slovenca spoznaš v njih prav hitro, pa se naj ubogi zapeljanec še tako brani. To velja zlasti za starejše ljudi, ki jih nova nemškutarska šola še ni mogla izpriditi. Politično ste nam iztrgali celovško ravan, a še žari pod pepelom naš ogenj, še so ti ljudje pravzaprav Slovenci, še govore skrito v rodbini naš jezik in vest jih peče, ko morajo v boj proti bratom. Če bi danes padel ves pritisk, če bi nastopilo narodno uradništvu in šolstvo, mahoma bi prišel na dan zopet stari značaj.

A dvanajsta ura se bližal
Kje naj kaj dosežemo? V deželnem zboru, kjer imamo dva poslanca? V državnem zboru z enim mandatom? S privatnimi šolami, ki nam jih ne puste odpreti? S časopisjem in knjigo, ki je janičar ne zna brati? S shodi, ki jih ne smemo imeti? Z inteligenco, ki ne sme v deželo? Z duhovščino, ki je je premalo in ki jo preganjajo? S pritožbami, ki jih c. kr. oblasti ne rešujejo ali jih s posmehom zamučujejo?

Če izgubimo Koroško, nismo le izgubili zibel svojega naroda, najlepše naše dežele, kjer je doma naša najkrajšnja narodna pesem. S Koroško izgubimo vlado nad dravskim porečjem in si Nemci z njeno osvojitvijo obetajo „die Aufrollung der Draulinie“, tako da bi nam neposredno neogrožena ostala le savska dolina. Nemštvu je Koroška pravno zbirališče za napredovanje napram severovztočni Adriji, katero držati bo nam toliko težje, kolikor tesnejše in ožje postane naše zaledje. Boj nemštva za Trst se bije — na Koroškem.

Že se je vse naše ljudstvo vnelo za tužni Korotan. Rešiti ga hoče za vsako ceno. Brez poštene narodne meje, ki nam vrne navidez „mrtve duše“, ni miru, ne poravnave.

V hrvatskem saboru je adresni načrt prvašev prav jasno zahteval za nas Podravje s Korotanom. Na istem stališču je naša deklaracija. Pomen Korotana presega že okvir našega ožjega narodnega problema, kakor je Makedonija več kot le srbsko-bolgarsko vprašanje. Vemo, da ni druge poti, kakor rešitev po poti deklaracije. Zato pa, komur bije srce za Korotan, ne bo počival, dokler ne zmagamo.

Papeštvo in mir.

Učeni dominikanec P. Weiss trdi, da moremo svetovno zgodovino takorekoč samo na dveh točkah prav razumeti: v Jeruzalemu in v Rimu. Študirati jo moremo po knjigah, pregledati in doživeti samo tam.

Večno mesto je bilo in je še danes ona skrivnostna vez, ki združuje v sebi svetove in čase, ki vsebuje v svojem krilu zgodovino človeštva, spleteno iz niti vsega sveta.

Roma... Že beseda sama polna zgodovine, polna spominov! Visočine zemeljske sreče in blagostanja se v nji blesketajo, a tudi krvordeče lise trpljenja in umiranja žarè iz nje; Roma, pesem opojnega zmagoslavja, Roma, pesem tuge in žalovanja, večno mesto, svetok minljivosti vsega zemeljskega...

Z večnim mestom je pa nerazdružno združeno papeštvo:

Papeštvo! S svojimi brezmejnimi doživetji, s svojimi izročili in spomini na čase, ko se je skrivalo pri sužnjih in zavržencih vseh človeških družb, ko se je priborilo z njimi vred do enakopravnosti in pravice, ko se je dvignilo v omotičenem letu na prestole sveta in ukazovalo in zapovedovalo oblastnikom zmlje, ko so kralji in cesarji trepetali pred njegovim žezlom in se klanjali božanski njegovi sili, tekom teh časov je skušilo papeštvo vse, gorje in srečo. In to papeštvo, ki je videlo in vodilo skozi tisočletja narode in ljudstva v jasnih in viharnih dneh, to papeštvo, ki je doživelo zgodovino cele Evrope v svoji lastni duši, to papeštvo povzdiguje tudi sedaj svoj glas in prosi za mir...

Benedikt XV. govori in ves svet postaja pozoren. Ljudje, katerih srca v prejšnjih časih prav nič niso zadržala v občutkih ljubezni in spoštovanja, ko so zaslislali ime svetega očeta, tudi ti ljudje sklepajo danes svoje roke in blagrujejo tega

Podlistek.

Vojna in božji nameni.

Zmagal je lev iz rodu Judovega in bo zmagal v 20. stoletju.

A. Previdnost in narodi. B. Sv. Duh v politiki.

Za olikanega katolika, ki politično žaloigro svetovne vojne presoja v luči sv. vere, mora biti jasno, da se mora odigrati po večnih logičnih in teoloških principih, po katerih deluje božja Previdnost, ki je močnejša kot vse armade na svetu in ne potrebuje nobenega zaveznika.

1. Jezus Kr., včlovečena Beseda božja (verbum) je središče človeške zgodovine. Po Njem in za Njega je vse vstvarjeno v vidnem in nevidnem stvarstvu. On je kralj kraljev in Gospod gospodarcev po Njegovih lastnih besedah: Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji.

2. Jezus Kr. je po svoji človeški naravi sin Marije Device in, kakor je prvič prišel na svet po Mariji, tako bo tudi drugič, to je tiste čase pred koncem sveta, čeprav na drug način ž Njo in po Njej in po pripravi sv. Duha zavladal v človeških srcih, seveda po pripravi in razpoloženju vsakterega, pri vseh onih, ki ne grešijo z grehi zoper sv. Duha in v kolikor več ali manj častijo, posnemajo Marijo. (Primeri: Grinjon Monfortski,

zlata knjižica prave pobožnosti do Marije.) Kdor s pridom prečita to „zlato“ knjižico, mora spoznati, da so tisti časi nastopili z 20. stoletjem, ako ima toliko bistroumja, da zna v sklad spraviti božje razodetje z znamenji časa in bistrim očesom zasleduje njegov duh. Za vernega katolika mora biti merodajno, da se je svetovna vojska (nedeljo 26. julija 1914) napovedala tisti dan, ko se je vršil mednarodni evharistični kongres v najslavnejšem Marijinem svetišču, v francoskem Lurdu! Po Mariji k Jezusu!

Ta svetovna vojska je pričetek drugega prihoda Kristusovega na svet pred koncem sveta.

3. Jezus Kr. je ustanovil vidno kraljestvo na zemlji, katol. cerkev, in ji podelil dar nezmotljivosti, da po Njegovih zveličavnih naukih s pomočjo sv. zakramentov človeštvo rednim potom vodi v Njegovo duhovno kraljestvo milosti na tem svetu in kraljestva slave v večnosti.

4. Kraljestvo Jezusovo mora v tem stoletju priti na zemljo, to je, katoliška cerkev (vera) mora doseči relativno večino človeštva.

5. Vesoljno človeštvo je posvetil veliki papež Leo XIII. presv. Srcu Jezusovemu po navdihnjenju sv. Duha, ki vodi cerkev — zato je

6. v posvetilni molitvi k presv. Srcu Jezusovemu v bistvu in glavnih potezah naznačen zgodovinski razvoj tega stoletja. Oni čas med prvim razodetjem po bl. Marg. Alakok (1694?) do tega stoletja, ko je imelo stopiti v javnost, je bil po

trpljenju in preganjanju priprava na mistično (duhovno) ženitino Kristusa s človeškim rododom pred koncem sveta po principih krščanske ascetike: Kdor pozna oblube, ki so navezane na češčenje presv. Srca Jez. in opazuje veliki sodobni odpad od vere, ki bo po izreku sv. Pavla ob koncu sveta splošen, mora priti do prepričanja, da je po besedah Zveličarja samega to češčenje res zadnje sredstvo, katero ljubezen božja ponuja mlademu človeštvu. Preobiline milosti so v zvezi s tem češčenjem, saj ima zagotovilo, da bo neštevilno duš naše potegnile: milosti spreobrnjenja rastejo in bodo rastle v tem razmerju, kakor raste in bo do brezmejnosti rastlo češčenje Marijino. Po zahtilu pobožnih bogoslovcev (Grinjon in drugi) ima po volji božji do brezmejnosti rastoče češčenje Marijino postati tisto zdravilo za človeško družbo v teh poslednjih časih.

7. Kdor hoče 20. stoletje razumeti, je moral prav umevati 19. stoletje v luči sv. vere. Nov pokret (doba) cerkvene zgodovine se je pričel z verskim razglašanjem o Brezmadežnem Spočetju Marije Device po papežu Piju IX. 1. 1854. Češčenje presv. Srca Jezusovega stoji v najtesnejši zvezi z naukom o Brezm. Spočetju (Bulla dogmatica 9. Pii IX. de Immac. Concept. a. 1854). Marijo, ta največji umotvor božji, katerega posest in pojmi si je Bog za se prihranil, svetu razodeti, je velika naloga in delo sv. Duha za poslednje čase (primeri: Grinjon Monf.)

(Dalje prihodnjih.)

moža. Svet spoznava v teh dneh, da je papež še vendar nekaj drugega, kakor pa Wilson ali Edvard Grey. Spoznavajo, da je on edini resnično nesebičen, da so edino njegove roke še neomaževane, bele in svete in čiste človeške krvi... Najhujši nasprotniki papeštva, socialisti, ti najnevarnejši tekmeči katolicizma, govore polni iskrenega navdušenja o papežu. „Arb. Zeitung“ z dne 19. t. m. imenuje socialdemokrate tiste, ki papeževoto noto mogoče izmed vseh najbolj odkrito pozdravljajo. V mirovnem članku od 17. t. m. sviri isti list vse, ki bi hoteli papeževe predloge kot nemogoče zavrniti in zagotavlja papeža hvaležnosti vsega človeštva.

O, da bi poslušal svet na glas, ki prihaja iz večnega mesta! To je blagovest za našo dni! Kajti besede, ki smo jih slišali zadnje tedne, so tako lepe, kakor one v evangelijih, lepe, kakor besede Zveličarjeve, ko govori o kraljestvu božjem.

Kraljestvo božje na zemlji pa vstvarja samo krščanstvo. Krščanstvo pa se ne briga zgolj za našo bodočnost, skrbeč predvsem za našo sedanjost, ki je po njenih naukih za vsakega šola večnega življenja, želi kot božja namestnica že ta časovni svet preobraziti v veličastno dvorišče večnega mesta. Christi regnum in terris inchoatur, in coelo perficitur, pravi Tridentinski katekizem: kraljestvo božje doseže svoj višek v nebesih, a njegov začetek je že na zemlji. Kako plitva bi morala biti naša domišljija, če bi ne občutila lepote in neskončne moči te-le predstave!

Moč in lepota te predstave pa je odvisna od naših src, kajti kraljestvo božje ni nekaj zunanjega, podobno meri in številu, kraljestvo božje je nekaj notranjega, je najlepše, kar imamo, kraljestvo božje je — ljubezen. J. V.

Italijanska ofenziva.

Strašno besni, nepopisljivi boji so se vršili na soški fronti, hujši kakor kdaj prej; morda v vsej svetovni vojni ni bilo tako strašnih bojev kakor so se vršili sedaj ob 11. italijanski ofenzivi. So pa znamenja, da ofenziva Italijanov deloma pojenja in ni nobenega dvoma več, da je Trst varen, čeravno se bodo razvili še silni boji. Ujetniki so pravili, da ako do 26. avgusta ne zavzamejo Trsta, bodo Trst in Občine porušili. Okoli 7000 topov so imeli dosedaj Lahi na Krasu. Kaj so dosegli? Napredovali so vzhodno od Kanala, zavzeli Vrh in bili ustavljeni v boju na visoki planoti Banjšice. Tu se je posebno odlikoval 41. pešpolk (Črnovice), dalmatinski strelci in 47. pp. (Maribor). Napredovali so tudi južno od Deskel in v noči na 24. avgusta so naši brez boja zapustili Sv. Goro.

Najhujši boji tu so se pa vršili za Vrh sv. Gabrijela, ki so ga junaško branili graški lovci št. 9 in južnoštajerski Slovenci pp. št. 87. Vrh sv. Gabrijela je severno od Vipave najvažnejša točka; če bi jo Lahi zavzeli, bi se morali naši umakniti v Trnovanski gozd, položaj bi pa vplival tudi na severni del bojišča. Pot do Trsta pa vodi samo preko Grmade, tu pa Lahi niso prišli prav nič naprej. Kakor na Vrh sv. Gabrijela so imeli tudi južno od Vipave silno velike izgube; ponekod je mrtvih Italijanov po 2, 3 in več drug vrh drugega, kakor daleč seže oko. V teh bojih so se odlikovali zlasti pešpolki 11 (češki), 47 (Maribor), 62 in 63 (ogrski). Italijani so v obnemogli jezi obstreljevali z dalekosežnimi topovi Občine nad Trstom. V boj je poseglo tudi 233 italijanskih, francoskih in angleških letal. Italijansko poročilo z dne 26. avg. pravi, da so Italijani ujeli zavsem 600 oficirjev in 23.000 mož, topov pa zaplenili 75, med temi dva 30.5 cm možnarja in velike zaloge živil.

Na romunski fronti se boji nadaljujejo. Pri Soveji so nemške čete zavzele sovražno postojanko, ki so jo pa sovražniki zopet osvojili. Na ruski fronti so naši in nemški polki zavzeli Bojan in postojanke na Dolžoku in ujeli 1000 mož, 6 topov in precej strojnic. Na francoski fronti so hudi boji, zlasti na Flandernskem. Nemci srečno odbijajo napade in delajo vspešne protinapade.

„Corriere della sera“ poroča iz Petrograda, da je pričakovati nove ruske ofenzive na severni fronti. Iz Pariza poročajo: S popolnim privoljenjem petrograjske vlade bodo japonske čete stopile namesto ruskih garnizij v Sibiriji, da bi mogle na ta način razpoložljive ruske čete iti na fronto. Tudi ni nobene ovire, da ne bi sodelovale japonske enote na ruskem bojišču, že da bi s svojo hrabrostjo in izpolnjevanjem dolžnosti dale dober zgled ruskim vojakom, ki jih je propaganda boljševikov vznemirila in potrla.

Politični pregled.

Papeževa nota in vlade.

Papežev predlog za mir je pri nas vse veselo in hvaležno pozdravilo. Na Nemškem je papeževoto

noto kancler dr. Mihaelis v glavnem odseku državnega zbora pozdravil kot simpatičen poizkus, spraviti v ljudsko trpljenje v vojni misel na mir; glede materijalne vsebine papeževih predlogov pa da se ne more o njih izreči, dokler se ne dogovorijo zavezalniki. Z Dunaja se poroča, da bosta Avstro-Ogrska in Nemčija v kratkem skupno odgovorili na noto. Odgovora entente ni tako hitro pričakovati. Najbrž bo ententa počakala na odgovor osrednjih držav in na končni uspeh sedanje svoje ofenzive na francoskem in italijanskem bojišču. Sovražno časopisje pa se že sedaj o uspehu papeževe note pesimistično izraža. Sodimo, da razni, miru ne posebo prijazni glasovi na Nemškem jemljejo oficialnemu nemškemu in s tem tudi našemu odgovoru moč in veljavo. Mirovno gibanje je pa napredovalo tudi na Angleškem, kjer je bila Lloyd Georgeu izročena spomenica, v kateri se vlada poziva, naj začne dogovore za pravičen in trajen mir. Spomenico je podpisalo nad četrtem milijona oseb.

Državni zbor

bo imel seje zopet v drugi polovici septembra. Novemu uradniškemu kabinetu, ki bo v kratkem objavljen, dobro poučeni politiki prorokujejo kratko dobo.

Nemški cesar govori.

Na flandernskem bojišču se je nemški cesar zahvalil četam, da se tako vztrajno boré, in nato dejal: Mi se borimo in nabijamo tako dolgo, da ima nasprotnik dovolj. Vsakdo vé, da je Angleška nasprotnik, ki nas najbolj sovraži. Angleška brizga svoje sovraštvo do Nemčije po vsem svetu in napolnjuje svoje zaveznike vedno iznova s sovraštvom in bojnim vztrajanjem! Tako vé vsakdo doma, kar veste vi še bolje: Da je Angleška oni sovražnik, ki ga moramo predvsem zdrobiti in če je še tako težko. — Isti dan popoldne je obiskal cesar še drug del flandernske fronte, blizu obrežja in je zopet nagovoril čete. Izrazil je svoje pričakovanje, da se posreči skupnemu delovanju armade in brodogva v ne predolgem času, da porazijo Angleško.

Vsenemec za nadaljevanje vojne.

„Vorwärts“ poroča, da je v neki vsnemški korespondenci grof Roon, generallajtnant v p. in član pruske gosposke zbornice, objavil rezko divizijsko povelje, s katerim kratkoma prepoveduje mir s sporazumljenjem. Konec se glasi: Nobenega sporazumljenja, nobenih pogajanj, nobene mirovne konference, temveč le popolno zmago, popoln poraz vseh nasprotnikov in potem diktiramo mir vsakemu posebej, ki mu ga lahko dovolimo in ki mu ga hočemo dovoliti. „Vorwärts“ pristavlja: Grofa Roon prosimo, naj vendar hitro „popolnoma porazi“ Angleško, Francosko, Rusijo, Italijo, Zedinjene države, Japonsko, Kitajsko, Brazilijo itd., tako da „lahko vsaki tej državi posebej diktira mir“. (Prosimo, da zlasti ne pozabi Zedinjenih držav in Japonske). — Kdor bere pri nas vsnemške liste in njihov prevod „Štajerca“, vidi, da so hodili v šolo k temu čudnemu nemškemu grofu. Mi pa gremo z navdušenjem za papežem in našim miroljubnim in ljudomilim cesarjem, ki je za mir na poglavi sporazumljenja. Le tak mir je mogoč. Kdor hoče drug mir, je zoper mir.

„Straža“ o Czerninu.

„Straža piše o Czerninu: „Ko je grof Czernin prevzel vodstvo zunanje ministristva, se je upeljal v avstrijsko in sploh v vso svetovno javnost jako simpatično, ker se je jako odločno izrazil za mir. Toda vedno bolj jasno postaja, da vsa ljubezen do miru ne izvira iz Czerninovega srca, ampak iz srca našega mladega cesarja. Saj se je cesar še te dni izrazil napram odposlanstvu hrvatskega sabora: „Gospodje naj bodo prepričani, da ta vojna ne bo niti dan dalje trpela, kakor bo neobhodno potrebno!“ Vse, kar je Czernin storil za mir, ni storil iz lastnega nagiba, ampak po volji cesarjevi. Grof Czernin, čeprav nadarjen diplomat, ne vzame iz lastne volje iniciative v roke, ampak se pusti le potiskati in porivati. Grof Czernin je v svojem srcu na strani nemškega cesarja Viljema za nadaljevanje vojne, dokler jo Nemčija potrebuje, in le prisiljen služi tudi svojemu cesarju. V tem mnenju nas potrjuje tudi dejstvo, da je nemški voditelj Dobernig izrekel grofu Czerninu popolno zaupanje Nemcev.“ (Glej „Mirov“ uvodnik v št. 33.)

Dnevne vesti.

Cerkvena vest. Župnija Vrte je razpisana do 30. septembra.

Č. g. o. Lavrencij iz reda oo. kapucinov je postal gvardijan v Celovcu, o. Kalist superior v Mettersdorfu, o. Valerijan kaplan pri predmestni župniji sv. Lovreca v Celovcu.

Morala v Celovcu. Cesarska slavnost ob Vrbskem jezeru je bila zelo hrupna in je trajala

od 4. ure popoldne do rane ure drugega dne. Proti petim zjutraj so prihajali zadnji „slavilci“ v mesto, ko so pobožni kristjani hiteli v cerkve, kmetje pa z vozovi v mesto. Kaj so si ti mislili? Nad 10.000 udeležencev je bilo ob jezeru. Tam so pili in tudi jedli, za drag denar sicer, pa vendar tako, da je „Arb.-Ztg.“ zapisala besede „srečni Celovčani“. Seveda si tega niso mogli dovoliti revnejši sloji, ampak so dajali „dober zgled v vojni“ imovitejši. Toda nekaj drugega je, česar ne smemo zamolčati. Javna morala v Celovcu je znana in kakor nalašč jo „pospešujejo“ take ponočne prireditve na prostem do jutranje ure. Zbrana je bila na jezeru skoro vsa napolodrasla mladina. Ko bi bil presvitli cesar navzoč, bi se bil zjokal in si prepovedal take vrste slavnosti v tako bridkih časih svetovne vojne. In slavnost se je vršila pod pokroviteljstvom najvišjih svetnih dostojanstvenikov. Zakaj neki je izšla lani naredba o varstvu dorasčajooe mladine? Ali v Celovcu res ni mogoča tako lepa in vzgojna, naravnost vzgledna cesarska slavnost, kakor so jo priredili Slovenci v Mariboru v „Narodnem domu“?

Rdeči križ Vrba. Glediška predstava Fabiole v Št. Jakobu v Rožu je donesla 70 K čistega dobička, ki je bil izročen vdovskemu in sirotinskemu skladu podružnice Rdečega križa Rožek-Vrba. Blagim darovalcem iskrena zahvala!

Tatvine. Tatvine se množijo. Mnogi ljudje menda mislijo, da je Bog med vojno odpravil 7. božjo zapoved. Orožništvo v Glaneku je ovdilo hlapca Alfreda Kobana, da je skupno s svojim očetom ukradel svoji gospodnji 70 kg ovs. Dne 28. avg. je bila posestniku Simonu Ležancu iz Stegnevasi pri Gospa Sveti ukradena ovca v vrednosti 70 K. Orožniki so ovdili sodišču v Trgu župana Jožefa Webra iz Glaneka zavoljo zlorabe uradne oblasti, ker je leta 1915 zaplenil 105 kg erarične bodičaste žice v vrednosti 150 K in jo molče shranil v svojem stanovanju.

Zloba. V Sirnici je bilo posestnici Niederbichler obstreljeno na paši zrebe, ki jo vsled tega poginilo. Posestnica ima škode 2400 K.

Požar na Koroški Beli je napravil skupno škode okoli 670.000 kron. Brez strehe je 291 oseb. Zgorelo je 100 zgradb in 16.280 kron denarja v gotovini.

Prijeti ujetniki. Orožniki so zopet prijeli 13 pobeglih ruskih ujetnikov in 1 italijanskega ter jih izročili vojaškim oblastim.

Žrtev vojske. V Ljubljani je umrl v bolnišnici Peter Mosegar pđ. Žlebni iz Zablat pri Grabstanju.

Za pogorelce v Pečah se je nabralo pri cerkvenem darovanju dne 24. junija v celi škofiji 8.025 K 14 v. Za to izredno veliko svoto se pogorelci v Pečah vsem tihim, blagim dobrotnikom prisrčno zahvaljujejo proseč: Bog plačaj! — Skupna svota vseh darov znaša do 28. avg. 1917: 41.565 K 49 v, t. j. 10 % povzročene škode. K tej svoti je prispevala deseta c. kr. armada sama 19.030 K. Dosedaj je že skoraj polovica pogorelih skednjev na novo z opeko pokritih; do zime bodo imeli skoraj vsi skednji že lepe z opeko krite strehe. Hiše pa bodo po večini morale prezimiti z zasilno streho.

Slovenska Matica. Izkaz članov, ki so plačali od 2. avgusta t. l. dalje članarino: Za l. 1914: Tomšič Fran v Vidmu, Badiura Rudolf v Ljubljani, Est-Delakova Mara v Lebringu, Slokar A. v Lokovcu, Hmelak Fran v Lokovcu, Sablačan Miha v Glinjah, Dekleva Fran v Pulju, Žagar Mijo na Klancu, Horvatič Andrej v Lupoglavi, Sepe Ljudmila v Polžniku, Kovačič Fran v Mariboru, Praprotnik Fran v Mozirju, Šola v Mozirju, Černjavič Jakob, Gomilšek Vladimir, Oset Fran, Pilih Drago, Pipan Janko, Lajovic Vinko, Vičič Ivan, vsi v Trbovljah. Za l. 1917: Jenko Jože v Predingu, Seidl Ferdinand v Novem mestu, Ilaš Hinko v Lupoglavi, Ferlan Štefan na Dunaju, Milavec Adolf v Ljubljani, dr. Fran Zbašnik v Ljubljani, Štebi Alojzija v Ljubljani, Fugina Vojteh v Ljubljani, Kogovšek Ivan v Mozirju, Gogala Fran v Ljubljani, Dujc Slavko, bojna pošta, Kranjc Vekoslav v Šmarju, Sevnik Anica v Kozjem, Vales Josip na Jesenicah, Mlakar Karel v Št. Petru, Pokorn Tomaž v Št. Petru, Erzlin L. v Celovcu, Biber F. v Pulju, Šinek Rajko v Zagrebu, Šalamun Bernardin v Podlehniku, Korošec Josip v Negovi, Pesek Anton v Ljubljani je plačal udnino za l. 1914, 15, 16 in 17, Žirovnik Minka v Ljubljani za l. 1914, in 17, dr. Fran Zavrnik, bojna pošta, za l. 1914 in 17, Skrinjar Marija v Trstu za leto 1914, 15 in 16, Bole Josip na Reki za l. 1914, 15, 16 in 17, Dobida Josip v Ljubljani za l. 1914, 15, 16, in 17.

Vsem beguncem trga Bovec! Ker prihajajo na podpisano županstvo vsak dan številna vprašanja radi nove begunske podpore, razglašajo podpisano županstvo tem potom, ker mu ni možno odgovarjati vsakemu posamezniku sledeče: Vsled ukaza c. kr. ministristva, oziroma dotičnih c. kr.

deželnih vlad, se mora vsak begunec zglasiti pri dotičnem županstvu, kjer sedaj biva. Županstvo mora vsako tako zglasitev sprejeti. V slučaju pa, da se kako županstvo brani sprejeti tako pri-glasite, naj dotičnik sporoči to pismeno na „Posredovalnico za goriške begunce“ v Ljubljano, ali podpisanimu županstvu. Zglasiti se mora vsakdo osebno takoj; otroke pod 14. letom morajo pa pri-glasiti stariši; oče, če je ta v vojni, mati, ali načelnik hišnega gospodarstva. Domovnico in krstni list begunci lahko pozneje predlože. Domovnico dobe Bovčani pri podpisanim županstvu, krstni list pa pri dekanijem uradu Bovec sedaj v Št. Vidu p. Lokovica pri Domžalah. Kdor piše po domovnico, naj navede natančno svojo starost, stan (poročen ali ne), otroke, njih imena in starost. Obenem razglašajo podpisano županstvo vsem beguncem, da dobe vsled novega zakona z dne 27. julija 1917 št. 313 vojaške podpore za preživljanje od 16. avgusta t. l. dalje po 1 K 60 v za osebo, staro nad 8 let, v večjih mestih po 1 K 80 v, na Dunaju pa 2 K dnevno.

Županstvo Bovec, sedaj v Radovljici, dne 21. avgusta 1917.

Kot pri Sv. Jakobu v Rožu. Basermanov Kristej, sin obče spoštovanega gostilničarja, je bil, kakor poroča z bojišča, že drugič odlikovan. Pred nekaj tedni je dobil malo srebrno, nato Karlov križ, sedaj pa bronasto svetinjo. Mlademu junaku, na katerega je ponosna cela vas, čestitamol!

Djekše. Naši domačini in znanci so sedaj razkropljeni po raznih krajih. Večinoma radi čitajo „Mir“. Zato jim naj „Mir“ zopet sporoči naše domače pozdrave in nekatere novice zadnjih tednov. Dne 9. julija sta pred poročnim oltarjem stala mlada zaročenca. Vrnikov posestnik Janez Puče si je za družico skoz življenje izvolil Lesjakovo hčer Rozalijo Kitz. — V bolnišnici v Celovcu je po težki operaciji 25. julija umrla Marijana Hrust, posestnica in gostilničarka pri Mežnarju na Djekšah. Dne 25. avgusta pa je Bog poklical k sebi Rebernikovega ali Mahovnikovega očeta Simona Kralja, starega blizu 80 let. Bil je ves čas priden in trden posestnik, krščanski in naroden mož. Ganljiva je bila njegova skrb in ljubezen do težavne strme domačije. — Veliki zvon na Djekšah in v Kneži sta sedaj potrjena za vojaško službo. Od obeh se bomo težko poslovili. — Letina je le bolj sredna. Suša se zelo pozna. Sadje splošno lepo kaže. Črešenj je bilo tako veliko, da že od leta 1884 menda ne več toliko. Tako trdijo tisti, ki imajo za take stvari posebno dober spomin. Hribernikov Miha je ušel iz ruskega ujetništva. Po mnogih težavah, nevarnostih in zvijačah je srečno prišel skoz rusko-nemško fronto. Bil je doma na kratkem dopustu. Sedaj je zopet pri svojem avstrijskem pešpolku. Likebov Andrej v Kneži je bil tudi v ruskem ujetništvu, pa so ga izmenjali zaradi bolezni na pljučah. Je že skoz Češko na potu proti domu. Precej naših vojakov je bilo sedaj doma na dopustu. Nekatere dičijo častna odlikovanja. Bog daj, da bi kmalu zopet prišli, pa brez returkarte.

Štebenj pri Dobrlivasi. (Nagla smrt. Gozdni požar.) Dne 21. t. m. opoldne je tukaj pri pd. Žlokharju nenadoma umrl na želodčnem raku 70 let stari, neoženjeni Anton Brenar, bivši kolarski pomočnik v Svincu, tč. občinski ubožec tukaj. N. p. v m. — Ob polovici pota od tukaj na Mitlovo je na dan sv. Jerneja opoldne začela goreti stelja v pd. Mikšovem gozdu. Precej ljudigasilcev je ogenj omejilo in pogasilo. Škode je nad 200 K. Pazite vendar na današnje pastirje! — (Poroka in pogreb.) Dne 22. jul. t. l. je bil tukaj poročen črnovojnik Karol Petrič, tč. v Ljubnu bivši pd. Svetcev oskrbnik na Bistrici, in pa Helena Mertl, pd. Andrlinova v Večnivasi, oba iz šmihelske fare. Bilo srečno! — Dne 16. t. m. je bila tukaj pokopana pd. Avguštinova žena Franca Oraš, stara šele 46 let in mati sedmih še ne oskrbljenih otrok. Huda bolezen ji je nanaglo uničila življenje. Bila je krščanska žena in je molče dosti dobrega storila za Boga in cerkev. N. p. v m.

Vojaški pozdravi! Dragi „Mir“! Pošiljam ti zopet mnogo pozdravov; prebral sem časnik, katerega so mi poslali ljubi moji stariši in katerega že dolgo nisem več čital. Mnogo srčnih pozdravov pošiljam tebi, dragi „Mir“, in vsem koroškim Slovencem. Ostaniti zdravi! Upam, da se kmalu vidimo. Z Bogom! Davorin Kaufmann.

Koroško-stajerska meja. (Čudno!) Pod enim cesarjem smo, skupno se vojskujejo naši vojniki zoper skupnega sovražnika, in vendar nam je, kakor znano, meja zaprta kakor z visokim kitajskim zidom! Pa tudi drugače je marsikaj različno na Koroškem in Štajerskem. V Celovcu je bil nek trgovec iz L. obsojen po § 482 kaz. zak. na globo 200 K oziroma 10 dni zapora, ker je hotel, naj mu ženske za sladkor prinašajo jajca! V „Straži“ pa beremo v dopisu iz Ormoža, da za sladkor trgovci po navodilu ptujskega okraj-

nega glavarstva zahtevajo jajca, ali pa potrdilo od župana, „da kure ne nesejo“! Kaj vse morajo vendar župani že „potrditi“! In kako je prav? Tako — tako!

Sveti Križ nad Črncečami. (Tridnevnic) bodemo slovesno obhajali o Marijinem Imenu dne 7., 8. in 9. septembra. Vsak dan bodo slovesna opravila predpoldne in zvečer. V smislu sv. Očeta hočemo prositi za mir, se spominjati naših vojakov, živih in mrtvih ter vse svoje potrebe priporočiti Križanemu in Materi dobrega sveta. Pridite zato v obilnem številu!

Vojaška pisma.

Na Krasu, 18./8. 1917.

Velecenjeni gospod! Tukaj carujem višoko na kraškem skalovju. — Čarobni razgled na slovensko Adrijo, daleč dol v globine kršne Istre in gor preko italijanskih mej! —

Dolgo sem se prerival tam okoli po različnih zbirališčih, predno sem pristal tu pri divizijskem poveljstvu, kjer imam resda dobro službo. — Prve dni sem prebil v taborišču tik nad morjem, 4. t. m. sem bil v fronti na skrajno levem krilu, 5. sem si šel po dolgem času zopet ogledat Trst in znamenit kaverne s kavarnami, od 5. naprej pa sem tu v malem kraškem selu med slovenskim ljudstvom, kar ga je še ostalo doma, kjer sem si primitivno sicer, a vendar udobno po svoje uredil malo sobo, odkoder imam krasen razgled čez kraške čeri in doline dol do sinje Adrije. —

Zunaj pa prav pridno delujeta obestranski artiljeriji, nad glavami nam neprenehoma brni propeler, in obrambni topiči pojejo v priučenih taktih svojo dolgočasno pesem ter slikajo na nebesnem svodu cele roženkrance šrapneljskih oblačkov. Tam pa razpadajo pod težo granat slovenska sela in se rušijo cvetoči domovi; na vinograde pa se je vsula toča železa in izza ograj vstajajo črni stebri granat. —

Že par centov železa so zmetali italijanski ptiči na skalovje tu v bližini, odkar sem jaz tu. A z granatami so nam do zdaj še prizanašali, čeravno sega sovražna artiljerija prav lahko preko nas.

Grozopolna je vojska na Krasu. In glejte, niti pedi zemlje ne prepuste hrabri naši fantje sovražniku te zemlje, ki je pravzaprav samo skala in trnje. Koliko bolj se moramo prizadevati torej mi vsi, da ohranimo naš koroški paradiž v boju, ki zahteva še več odločnosti in doslednosti, ker se ne more izvojevati ta boj s telesno silo in ne z vojnimi mašinami, ampak z duševno silo in moralnimi močmi. In kar je Vas, ki ste še ostali doma med bednim ljudstvom, nikakor ne pustite izpred oči velikega narodnega cilja, preko vseh težkoč in ovir priti do svobodnega kulturnega razvoja. Kajti vedite, oni, ki prelivajo tu in na drugih frontah svojo kri in tvegajo svoje življenje, upajo s tem osrečiti svoj dom in svoj rod. Med tem ko se tu vojujejo za srečno Avstrijo, vedo tudi, da je Avstrija samo srečna, če so v si njeni narodi zadovoljni in srečni, če se morejo razvijati, kakor zahteva njih zdrava sila. Povejte našim preprostim ljudem doma, pa tudi nemškutarjem, da tu imenujejo slovenske 87-arje najboljši regiment. In če bi videli Bosance; Res, tako ljudstvo ovirati in njegovih pravic ne priznavati, je istovetno, če bi spodbopavali cesarjev prestol! — Zaključujem s trdnim upanjem, da bomo rekli, ko bomo odložili orožje in se vrnili domov: Hvala Bogu, kri ni tekla zastonj!

Cesarska slavnost na bojišču.

Dne 18./8. 1917.

Dragi Mir! Zopet enkrat se oglasi eden tvojih starih prijateljev z daljnje laške zemlje in ti naroči tisoče srčnih pozdravov vsem koroškim, posebno pa podjunskim Slovencem in Slovenkam, najsrčneje pozdrave seveda podjunskim dekletom. Pač bo marsikdo radoveden, čemu da se oglasi zopet neki vojaški samotar, toda takoj k stvari!

Kakor po celej širni državi, tako smo tudi mi kot zastopniki cele avstro-ogrške monarhije kar najslavesnejšč praznovali rojstni dan našega presvitlega, nad vse ljubljene glavarja in najvišjega vojskovodje, cesarja Karola I. Ni čuda, saj je ta dan najvišji državni praznik za vsakega avstrijskega narodnjaka, v prvi vrsti za vsakega vojaka. Ves teden smo se neumorno trudili, da bi ozaljšali barake, da bi pripravili kar najbolje mogoče za prigrizek in da bi dostojno ozaljšali oltar za najsvetejšo daritev; in trud se je bogato poplačal. Ob šestih zvečer — 16. t. m. — so bile vse barake odete v zelenje, venec nad vencem se je ovijal po stenah, slika pri sliki je pričala o dobrem vojaškem duhu; slavoloki pred vhodi in cesarske krone nad vhodi so vsakemu oznanjevali visoki pomen tega praznika. Ob pol 10. uri zvečer smo bili zbrani vsi službe prosti vojaki na visoki

gori in smo slišali iz ust našega spoštovanega g. stotnika velepomembne besede o velikodušnosti, o očetovskem srcu in visokem vojaškem duhu našega presvitlega glavarja. Ob koncu govora je iz stotine grl kakor en glas zadonel orjaški „živijo!“ in nato je zadonela cesarska pesem.

Potem pa se je oko paslo po širnih gorskih višinah. Sto in sto kresov, manjših in večjih, po vseh južnotirolskih gorah in hribih je daleč naokoli razodevalo vsem, da avstrijski narodi neizmerno ljubijo svojega glavarja. Videli smo kresove na najvišjih gorah okoli Tridenta. Na gorah severno in južno od Val-Sugane, na vseh gorah, katere smo lansko leto iztrgali iz laških kremp-ljev, da, celo na gorah, ki so neposredno ob fronti. Lahki gornjeitalijanski ravnin so zrlili te kresove, videli so jih laški vojaki od švicarskih mej pa do soške fronte in strmeli so. Pa ni še konec. Videli smo povsod, kamor se je obrnilo oko, neštete rakete v raznih barvah; tako streliški jarki kakor trdnjave in gorski vrhovi so bili čarobno razsvetljeni in sicer celo uro. Vmes pa so še delovali žarometi, ki so celo razsvetljevali težke oblake.

Kaj so si pač morali misliti ob tem pogledu laški vojaki? Istina je, da so strmeč zrlili to poklonitev avstrijskih narodov in nas tisti večer niti z enim strelom niso motili.

Končno je napravila ena kompanija še bak-ljado z godbo in petjem in oficijelni del slavnosti je bil končan.

Jutri 17. t. m. je napočilo; krasno, res cesarsko vreme. Kot ribje oko čisto je bilo nebo. Za nas, ki vsak dan robotamo od šestih zjutraj pa do sedmih zvečer, je bil ta dan prost, torej še nov vzrok veselja. Dalje smo vedeli, da dobimo častniki kakor moštvo priboljšek k menaži in vina in sadja, torej tretji vzrok radosti in veselja.

Ob 10. uri smo bili zbrani k najsvetejši daritvi za presvitlega cesarja. Pač se oltar ni lesketal v marmorju in zlatu in ni ga delal umetnik, ampak pionirji so ga naredili iz jelkinega lesa in ozaljšali s slikami in raznimi gozdnimi cveticami. Po jednatem, vzpodbujajočem govoru je vojni kurat daroval sv. mašo, pri kateri je pelo okoli 30 pevcev znano Šubertovo mašo.

Pač lepa slika: Stotine vojakov zbranih okoli oltarja v velikem gozdu, visoko v zraku naši in sovražni letalci v zračnem boju, daleč sem od soške fronte težki topniški boj. Le Bog ve in zna misli, ki so napolnjevale v teh trenutkih naše hrabre bojevnike, ki so si v bojih 25. in 26. junija t. l. zaslužili v krvavem metežu okoli 300 odlikovanj, med njimi več zlatih svetinj.

Opoldne in tudi zvečer so dobili vojaki dvojno menažo in še drugih priboljškov. Ves dan so bili jako dobre volje, prepevali so in godli, da je bilo kakor v mirnem času ob žegnanju.

Gotovo je napravil ta dan na vsakega našega bojevnika tako globok vtis, da bo ves čas življenja v trdni veri na nepremagljivost Avstrije, in trdnem upanju na lepšo, srečnejšo bodočnost in v neomajljivi ljubezni do cesarja in domovine pripravljen, darovati tudi največji dar na oltar svoje domovine, namreč zadnjo kapljo krvi.

Na polju slave, dne 20. avgusta 1917.

France Hainčurej, poročnik.

Koroški gospodar.

O cenah mleka. Iz Podjunske doline se nam piše: K seji gospodarskega sveta za Koroško od dne 24./8. t. l. dovolim si pripomniti po sodbi več posestnikov o ceni mleka sledeče: Po poročilu „Kärntner Tagblatta“ ni bilo tam nikogar, ki bi rekel, kaj bodo k cenam mleka rekli tisti, ki istega pridelujejo; tisti naj samo ubogajo. Danes stane liter mleka 34 v. V našem kraju pa je največ posestnikov, ki ga zamorejo oddati le po dva, eden ali samo pol litra, nositi pa ga more marsikateri pol ure ali celo uro daleč, ima dve uri zamude na dan in dobi zato 68, 34 ali pa samo 17 v. Zakaj naj porabi vse to? Ali za mleko? Ali za zamudo časa? Ali za črevlje, ki jih pri nošnji raztrga? Ali naj hiše, ki so poslale vse moške v vojsko, sedaj iz samega patrijotizma „darujejo“ še mleko; saj je g. Šumi sam izračunal, da stane kmeta danes liter mleka 60 v. Ali bi ne bilo pravično, ako bi veljal danes 150 v. Kaj se pa dobi danes za 50 v? $\frac{1}{4}$ l piva! Vzemimo in poglejmo razmere tako, kakoršne so. Naravna pot je vendar tista, da se predmet, katerega primanjkuje, podraži, in posledica je, da se isti bolj skrbno prideluje in z njim varčuje. In ali ne slišimo danes vsevprek samo en glas „rad bi plačal, samo da bi dobil,“ na splošno vzeto ima danes še primeroma denarjev vsak največ. Ista mizerija je pri žitu. Ako bi imelo primerno ceno, niti zrno bi se ne izgubilo, in posledica bi bila, da bi ga bilo več in glavno vprašanje bilo bi dosti manj pereče. Ko je bil pred leti v Celovcu veliki cirkus

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Pavličeva
ulica
št. 7.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Bufalo Bil, imel je seboj izvanredno težke vozove in listi so poročali, da nobeden voznik ni imel biča, pa so jih vendar spravili naprej. Kdor hoče, pa naj razume.

Višja državna obrtna šola v Ljubljani.

Državna obrtna šola v Ljubljani se s pridojšnjim šolskim letom izpopolni z višjo stavbno šolo (stavbno strokovno šolo) in z višjo obrtno šolo mehanično-tehnične smeri.

Višja obrtna šola ima namen, podajati učencem ono tehnično znanje in one spretnosti, ki so potrebne za večje in važnejše industrialne in obrtne obraze, poleg tega pa nuditi višjo stopnjo splošne izobrazbe, da se lahko tudi v družabnem življenju povsodi uveljavijo. Absolventje postanejo sposobni, izvrševati kak tehnični obrt na širši podlagi in z višjimi cilji (na pr. kot stavbni mojstri), ali pa zavzemati kot tehnični uradniki odgovornejša in tudi vodilna mesta v industrialnih podjetjih. Sprejemajo se kot uradniki v državne, deželne in mestne stavbne urade, v železniške, pošne in telegrafske službe. Absolventje imajo pravico do enoletne prostovoljske službe v armadi, osobito pri železniških in telegrafskih polkih, ali pa do dveletne prostovoljske službe v mornarici.

Pouk na stavbni strokovni šoli traje 4 1/2 leta, na višji obrtni šoli mehanično-tehnične smeri pa 4 leta. Za vstop se zahteva ugodno dovršena spodnja gimnazija ali realka (pri čemer se pa nezadostni redi v tujih jezikih ne upoštevajo), ali z dobrim uspehom dovršena trirazredna meščanska sola, ali končno osmi razred osemrazredne ljudske šole, če je učni uspeh povprečno dovoljen. Vsak učenec mora napraviti tudi sprejemni izpit, ki obsega učni jezik, matematiko, fiziko in v gotovih slučajih tudi risanje.

Nova višja obrtna šola nudi novo priliko za mnogo hvaležnih, do sedaj naši mladini nepristopnih poklicev na tehničnem polju. Kdor nima veselja in sredstev za akademično študiranje, si more v razmerno kratkem času ustvariti pogoje za sigurno in uspešno bodočnost. Zategadelj se stariši in odgovorni reditelji kar najnujnejše opozarjajo na novo višjo obrtno šolo. Vsa pojasnila daje c. kr. ravnateljstvo državne obrtne šole v Ljubljani.

Raznoterosti.

Ruski ženski bataljon. „Temps“ poroča iz Petrograda, da je ruski ženski bataljon pri Smorgonu prejel ognjeni krst. Poveljnica in njena pribočnica ste bili ranjeni, ravnatoko 150 drugih žensk, 20 jih je padlo, 8 je bilo njetih. Bataljon je napadel Nemce, ko so v sosednem odseku začeli moško bežati. Ženskam se je posrečilo, ujeti sto vojakov in več oficirjev, ki so se zelo sramovali, ko so zvedeli, kdo da je bil njihov nasprotnik.

Veliki možje — slabi dijaki. Monakovsky mesto je podelilo častno meščanstvo nekemu Radspielerju. Ko mu je nekdo na tem čestital, je Radspieler rek: Najbolj me veseli, da je bil moj nekdanji sošolec Pettenkofer (znamenit znanstvenik) prvi, ki mi je čestital. Kaj mislite, kje sva sedela? — Pač v prvih vrstah! — Kaj še! Ravno narobe. Vedno na oslovski klopi, enkrat Pettenkofer, enkrat jaz.

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah.
Odgovorni urednik: **Otmár Mihálek**.
Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Harmonium želi kupiti Pavel Jank v št. Rupertu pri Celovcu, Bahnstraße 15.

Posestvo z dobro vpeljano trgovino želi nekdo kupiti. Oglasila sprejme upravništvo „Mira“ št. 33.

Nabirajte in sušite gobe (jurčke)!

Vsako množino lepih suhih gob, orehov, lešnikov in brinjevega olja kupi in plača po najvišji ceni

M. Rant, Kranj (Kranjsko)

prva eksportna tvrdka deželnih in gozdnih pridelkov.

Posebno lep zaslužek se ima pri nabiranju in sušenju gob!

Prodajo se 4 lepe kobile

dve po 3 leta stare, 15 pesti visoke, dve po 6 let stare, 16 pesti visoke. Cene primeroma nizke.

Natančnejše pove

Josip Druškovič, trgovec v **Slovenjgradu**.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelihe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi **oddelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.**

Decimalne tehtnice

do 2000 kg tehtne moči, s štirioglato pruko, ali druge za obesiti s premikajočo utežo; tudi večje za tehtanje vozov in živine; dalje parilne kotlje za kuhanje krme, gnojniščne sesalke, domače mline, mlatlilnice, transmisije in razna jermenska kolesa, gepeljne, bencin-motorje ter vse kmetijske stroje priporoča po kolikor mogoče zmerni ceni

Josip Božič, pošta **Grafenstein**, Koroško.

Gospodične ali gospodje, ki si žele kupiti kolo z dobrim pnevmatikom in lahkim tekom, fino in trpežno, naj zahtevajo cenik.

500 kron

Vam plačam, če moj pokončevavec korenin „**Zia-Balsam**“ ne odstrani vaših kurjih ošes, bradavico in trde kože v treh dneh brez bolečin. Cena lončku z zajamčujočim pismom **K 175**, 3 lončki **K 450**, 6 lončkov **K 750**. — Na stotine zahvalnih in priznanih pisem. — **Kemény, Kaschau** (Kassa), I., poštni predal 12301 (Ogrsko).

100 litrov zdrave domače pijače

osvežujoče, dobre in žejo gasoče si lahko vsak sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi za: **ananas, jabolčnik, grenadine, malinovoc, poprova meta, muškatelec, pomerančnik, dišoča perla, višnjevec**. Skazit se ne more. Ta domača pijača se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča namesto ruma ali žganja. Snovi z natančnim navodilom stanejo **K 12** — franko po povzetju.

JAN. GROLICH, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

500 kron v zlatu

če ne odstrani **krema Grolich** z zraven spadatajočim milnim praškom vse solnène pege, maroge, solnène opeklino, ogroce, obrazno rdečico itd. in ne ohrani kože mladostno svežo in nežno. Cena **K 6.65** s poštnino vred. 3 porcije stanejo **K 17** —, 6 porcij **K 32.50**. Vse brez kakih nadaljnjih stroškov. — Naslov za naročila:

Jan. Grolich, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

! Pózor ! Gumijeve cevi

se s „**parodontom**“ hermetično zgostijo, ni več treba krpiti. Karton na poizkušnjo za eno cev proti prepošiljativti **K 1.80 franko**. Preprodajalcem popust.
Zimmerl, Možica, Koroško.

Nov
kažipot
za

bolnike!

Spisal sem spis, da bi ž njim pokazal milijonom trpečih edino možni pot ozdravljenja. Ta kažipot ne stane niti vinarja in se dopošlje vsakemu, ki se čuti bolnega, bolehavega, slabega in obupanega, zastonj. Moj spis je rezultat mojega 50 letnega premišljevanja in učenja, vsebuje mnogo bogatih, praktičnih izkušenj in mnogo dokazov imenitnih znanstvenikov.

Kdor se hoče rešiti,

ta se naj ravna po mojem nauku, ki je že mnogo tisočim pomagal. Bodisi da je nastala bolezen vsled skrbi, žalosti, prenapora, bodisi da je bila bolezen povzročena vsled

lahkomiselnosti in nezmernosti,

vsem stiskanim, slabo delavnim ljudem in takim s slabo voljo pokažem znanstveno in naravno pot, da se iznebijo živčne bolezni, brezspalnosti, nevolje za delo, telesne in duševne slabosti, trganja v udih, bolečin v glavi, motenj pri prebavi in v želodcu ter drugih bolezni. — Pišite še danes karto in zahtevajte gratis in franko

moj kažipot!

Naslovite karto na:

**E. Pasternack, Berlin, N. O.,
Michaelkirchplatz 13, odd. 477.**

Diamanti za rezanje stekla.

Diamantov za rezanje stekla morem sedaj le št. 4 po **K 1170** in št. 5/2 po **K 16** — oddajati, ker je privoz diamantov prekinjen in se dobi surovina le prav težko in po prav visokih cenah. Povzetna poštnina stane 85 h. Za recino in solidno blago jamči

Jan. Grolich, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brade za trajno temno pobarva. 1 steklenica s poštnino vred **K 270.**

Rydyol je rožnata pordelč blada lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred **K 2.45**. — Povzetje 55 h več. — Naslov za naročila:

JAN. GROLICH, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica: **K 10,000.000.**

Rezervni zaklad: **K 1,500.000.**

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: **Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.**

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun. Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

**Srečke na obroke,
promese k vsem žrebanjem.**